
Bescryvinghe ende inhoud der puncten, by den dienaeren van Noorthollant verhandelt ende besloten tot Hoorn anno 1573 den 5 Octobris.

ART. 1. In den eersten nae die aenroepinge van die name Goids is gehandelt van eenen nyeuwen praeside ende notario ende duer wettelycke stemminge is JURRIAEN IPISZ tot een presidem vercoren ²⁾ ende CLEMENT MARTENSZ tot een notarium.

ART. 2. Ten tweeden is gehandelt van die gemeynthe van Schagen ende van GYSBERTO JOANNIS, haer dienaer eertyts. Ende syn met malcanderen versoent, mitsdyen dat GYSBERT JANSZ die van Schagen een scrift van zyn hant gegeven heeft, haer vrystellende, dat zy om een ander dienaer met goeder consciencie moegen versoecken ³⁾.

---

1) A heeft hier nog bij »A^o Dni 1573". 2) »vercoren" ontbr. in A. 3) »versoecken" A heeft »sien".

ART. 3. Ten derden is gehandelt van SYBRANDI saeck, dienaer in Hem, te weten dat N. JAN, schout in Blocker, als commissarius daerin zal arbeiden om SYBRANDI besoldinge te verbeteren, diewelcke zeer vercoortet is, zoodat hy zyn nootdruft ganselyck nyet can hebben. Is oyck met hem gehandelt van den dienaeren, die quade ¹⁾ betaelinge van de huyslyuden connen gecrygen ende hem is eendrachtelyck geconsenteert van een yeder dienaer ²⁾ twee daelders int jaer, behoudelyck dat hy haer van die quaetwillige betaelders haeren onderhout zal beschicken. Hiervan zynen exempt die dienaeren van Hoorn.

ART. 4. Ten vierden zyn verordineert om die dry daeghen aen malcanderen te predicken PAUWELS PIETERSZ van Edam, SIXTUS van Medenblich ende SYBRANDUS, dienaer in Hemm.

ART. 5. Ten vyfden syn die naemen der broederen opgeteeckent.

ART. 6. Ten sesten is gehandelt van BERNARDI saecken, dienaer van Purmerendt, als te weten dat hy een request aen die gouverneur zal overleveren, oytmoedelyck supplicerende, dat hy hem een tamelycke onderhoudinge wil toeleggen, naedemael die van Purmerent hem nyet veel te willen en weten ³⁾.

ART. 7. *Handelinge des tweeden daechs* ⁴⁾. — Opten sesten Octobris is die naeme des Heeren aengeroepen, die naemen der broederen zyn opgelesen. Daerna is voer handen genomen te handelen van FRANS ALBERTSZ sone ⁵⁾ CELI FRANSZ van Deventer ⁶⁾, die hem aen een maecht verloeft heeft bynnen Hoorn ende seyt bedrogen te syn daerduer, dat die maget nyet van eerlycken ouderen geboren zoude wesen, gelyck hem was aengegeven ⁷⁾. Ende wort in dese saecke gewesen op het polytysche regiment, gelyck als eendrachtelycken tot Edam int 4e punct gesloten is.

ART. 8. Ten achsten is voergesteld, oft een lidmaet der gemeynthe wel buyten die gemeynthe Goids zal moegen hilicken, waervan die broederen eendrachtelyck behaecht, dat men den lidtmaeten altyt zal raeden, dat zy buyten der kercke Goods nyet ⁸⁾ en zullen huwelycken. Maer

---

¹⁾ »quade” G heeft »quaelik de”. ²⁾ »dienaer” ontbr. in A. ³⁾ »te willen en” A heeft »te wil en”; G »te wille”. ⁴⁾ »Handelinge — daechs” ontbr. in A. ⁵⁾ »sone” A heeft »sone van”. ⁶⁾ »Frans — Deventer” G heeft »Frans Albertsen, sone eens Frans van Deventer”. ⁷⁾ »gelyck — aengegeven” ontbr. in A. ⁸⁾ »nyet” A heeft »nimmermeer”.

indyen zulcx geschiet, dat ment nochtans voer een huwelyck sal achten ende geenssins en ¹⁾ zullen behinderen oft beletten.

ART. 9. *Nota.* — Ten negenden is gehandelt het vyfde artickel des synodi Enchusanae, oft men die kinderen, tegens die danck haerder ouderen van anderen ten doope gepresenteert, zal doopen oft nyet. Is eendrachtelyck van den broederen gestemmet, datme se zal doopen, dewylen zy bontgenooten Goids zyn ende Goids verbont duer die godloosheyd ofte ²⁾ ongehoorsaamheyd der ouderen nyet en can gebroken worden.

ART. 10. Ten tienden is gehandelt, hoe men hem draegen zal int saemengeven van soedanige persoonen, die een jaer ofte twee by malcanderen in onecht geseten hebben ende kynderen by malcanderen gecregen hebbende ³⁾. Heeft het den broederen eendrachtelycken behaecht, dat men suldaenige oepentlycken zal bestraffen van haer schandelycke ergernisse, welck zy aengerecht hebben ende men zal oyck den overheyd haers amps vermanen, mitsdyen dat men haer evenwel zal in den huwelycken staet bevestigen.

ART. 11. Ten elfden is gehandelt, dat men nyemant int heymelyck ⁴⁾ en zal tsaemengeven, dan sullen volgen hierinne het gemeen gebruyck ende ordeninge der kercken Jesu Christi, ende dat gheene dienaeren yemant sullen tsaemengeven, die vuyt een ander jurisdictie is.

ART. 12. Ten twaelfsten is oyck gehandelt van die beroepinghe der dienaeren, oft die wetachtich zyn beroepen ende geadmitteert. Hebben die broederen by stemmen omgevraecht om verzekert te wesen van haer vocatie ⁵⁾ oft zy wetachtich zyn beroepen ende geadmitteert.

ART 13. *Handelinge des derden daechs* ⁶⁾. — Op den sevenden Octobris is die naeme des Heeren aengeroepen, die naemen der broederen opgelesen. Daernae is MICHEL PIETERSZ verordineert om aen die van Texel te scrijven van wegen het gantsche synodi van SUFFRIDI haers dienaers wetachtighe beroepinge ende sendinge.

ART. 14 ⁷⁾. Ten veertienden is verhandelt het 13 ⁸⁾ artickel vant Enchusaensche synodi van die confirmatie der dienaeren. Ende heeft den

¹⁾ »en” G heeft »hen”. ²⁾ »ofte” A heeft »ende”. ³⁾ »hebbende” ontbr. in G; A en C lezen »hebben”. ⁴⁾ »heymelyck” A heeft »huwelyck”. ⁵⁾ »van haer vocatie” ontbr. in A. ⁶⁾ »Handelinge — daechs” ontbr. in A. ⁷⁾ in C zijn de artikelen 14 en 15 omgezet. ⁸⁾ »13” G heeft »achte”. Vermoedelyk moet dit zyn art. 18.

broederen eendrachtelycken behaecht, dat ment zal vuytstellen tot een provinciael synodum, gelyck als te Enchuysen is besloten.

ART. 15. Ten vyftienden is gehandelt van BERNARDO, eertyts dienaer in Oostwout, ende om zyn onbequaemheyte gedestitueert, diewelcke nu om die oysraecke nyet alleenlyck den dienaeren lastert, maer oyck den gantschen dienst. Ende om hem christelyck ende broederlyck te vermaenen zyn verordineert JOHANNES, dienaer tot Hoochwout, ende SIXTUS, dienaer tot Medenblick.

ART. 16. Ten zestienden is eendrachtelyck van den broederen gestemmet ¹⁾, dat het toecoemende synodus gehouden zal worden in Grootbroeck sMaendaechs post Quasimodo ²⁾.

ART. 17. Ten zeventienden is gehandelt van de discipline der dienaeren.

ART. 18. Ten achtienden is eendrachtelycken van den broederen gestemmet, dat wanneer een synodus gehouden wordt ende eenige van die broederen haer ³⁾ aldaer in synodo nyet en verschynen, dat die absenten zullen gheven een yder voer zyn persoon een pont groot tot onderhoudinge van die yerste verstorven dienaer zyn huysvrouwe, tenzy saecke dat zy wetachtige oysraecke ⁴⁾ scriftelyck overleveren. Is daeromme van den broederen allen dienaeren, nu absent zynde et ⁵⁾ het synodum met haer tegenwoerdicheyt nyet vereert hebbende ⁶⁾, overgestemmet te geven tien stuyvers den huysvrouwe van s. ⁷⁾ SYMOEN JANSSEN, dienaer van Haerlem, aldaer om die getuygenisse Jesu Cristi ⁸⁾ onthooft. Die naemen der absenten zyn dese: Enchuysen die geheele streeck ⁹⁾, Nierop, Winckel, Heerincghuysen, Valckkooch, Broeck op Langedyck, Noortscherwout, Calverdyck.

ART. 19. Ten negentienden is eendrachtelycken van den broederen gestemmet een algemeynen vast ende bedeldach op den 18 Octobris.

Dit behaecht den broederen eendrachtelycken ende hebbent met haer eygen namen onderteeckent.

---

¹⁾ »bestemmet” A heeft »gestemt”. ²⁾ »Quasimodo” A heeft »Quasimodo geniti”.
³⁾ »haer” ontbr. in G. ⁴⁾ »oysraecke” A heeft »oorsaken hebben ende”. ⁵⁾ »et” A, C en G hebben »ende”. ⁶⁾ »hebbende” A heeft »hebben”. ⁷⁾ »s” ontbr. in A; G heeft »sal.” ⁸⁾ »Jesu Cristi” A heeft »des Evangelij”. ⁹⁾ »Enchuysen — streeck” ontbr. in A.